

ПЕРЕДМОВА

Важливе значення для забезпечення соціальних прав людини і громадянина мають такі галузі права, як трудове право, право соціального забезпечення, медичне право. У сучасний період в Україні відчувається гостра потреба у таких типах трудового та соціального законодавства, які б закріплювали принципи демократії, гуманізму і справедливості у сфері трудових відносин та соціального захисту, максимально сприяли б їх переходу на ринкові засади як за формою, так і за змістом. Трудове та соціальне законодавство України в умовах ринкових відносин повинні відповідати закріпленій у ст. 1 Конституції України ідеї соціальної держави, політика якої спрямована на створення умов, що забезпечують гідне життя і вільний розвиток людини та громадянина.

У першій частині збірника містяться статті, в яких досліджуються актуальні проблеми правового регулювання трудових та соціально-забезпечувальних відносин в умовах ринкової економіки. У статтях викладачів кафедри трудового права та права соціального забезпечення Одеської національної юридичної академії, а також науковців з інших вищих навчальних закладів, практичних працівників, які активно співпрацюють із кафедрою, висвітлюються проблеми сучасного трудового права, права соціального захисту, медичного права. Важливі питання теорії та практики у сфері застосування найманої праці та соціального захисту громадян України досліджуються в аспекті історичного розвитку, з урахуванням різних точок зору вітчизняних та зарубіжних науковців, міжнародних стандартів, матеріалів практики, позитивного законодавчого досвіду країн із розвинутою ринковою економікою, постсоціалістичних країн.

Також читачі зможуть ознайомитися з актуальними теоретичними та практичними проблемами правового регулювання робочого часу і часу відпочинку, колективних трудових відносин, захисту трудових прав працівників, оцінки професійних та особистих якостей працівників, пенсійного забезпечення, соціального страхування та надання соціальних послуг, соціального захисту окремих категорій громадян, а також з джерелами міжнародно-правового регулювання праці та соціального захисту. В цій частині збірника містяться також наукові статті, в яких розглядаються інші проблемні питання правового регулювання трудових і соціально-забезпечувальних відносин у сучасних соціально-економічних умовах та пропонуються шляхи їх вирішення.

Ознайомлення читачів з матеріалами, що містяться у першій частині збірника, дозволить їм більш повно уявити сучасний стан науки трудового права та права соціального забезпечення.

У другій частині збірника розглядаються актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, природноресурсових та екологічних відносин. Перш за все, до них слід віднести постановку та розгляд нагальних пи-

тань: відтворення та законодавчого закріплення принципів аграрного права; поновлення лісового законодавства у новій редакції Лісового кодексу України; підвищення ефективності правового регулювання використання земельних ділянок у містах під забудову; розвитку та формування туристичного законодавства в Україні; виявлення особливостей передачі земельних ділянок в іпотеку; значення технічних норм у врегулюванні відносин у сфері охорони довкілля; застосування юридичної відповідальності за правопорушення у сфері використання й охорони водних об'єктів; реалізації міжнародно-правових норм про цивільну відповідальність за забруднення із суден.

Заслужують підтримки сміливі постановки та ґрунтовні розгляди проблемних аспектів правового регулювання у певних сферах суспільних відносин молодими науковцями, а саме питань: формування і становлення протиградіаційного законодавства в Україні; актуалізації охорони земель природно-заповідного фонду; застосування відповідальності за порушення законодавства про використання й охорону надр; права власності на водно-болотні угіддя; соціально-правові аспекти управління у сфері поводження з побутовими відходами.

Не менш цікавим є висвітлення окремих питань правових засад використання лікувально-оздоровчих ресурсів; ведення державного земельного кадастру; дотримання вимог природоохоронного законодавства в криворізькому регіоні органами прокуратури; правової охорони навколишнього середовища в морських торговельних портах; юридичного закріплення основних принципів кооперації в Україні.

Незважаючи на різноплановість постановки зазначених питань, усі вони розглянуті в аспекті співвідношення публічних та приватних інтересів у сфері використання й охорони земельних та інших природних об'єктів. Сподіваємось, що зацікавлені читачі знайдуть у цій частині збірника також пропозиції про шляхи вирішення й інших проблем правового регулювання аграрно-земельних і ресурсово-екологічних відносин.

Президент Одеської національної
юридичної академії,
доктор юридичних наук,
професор, академік АПН України
С. В. КИВАЛОВ